

Разблытайма таямніцы!

Скарб думак

Незалежнае рознаковае выданне

№ 9.

АЎТОРАК

23

СНЕЖНЯ
2003 ГОДА

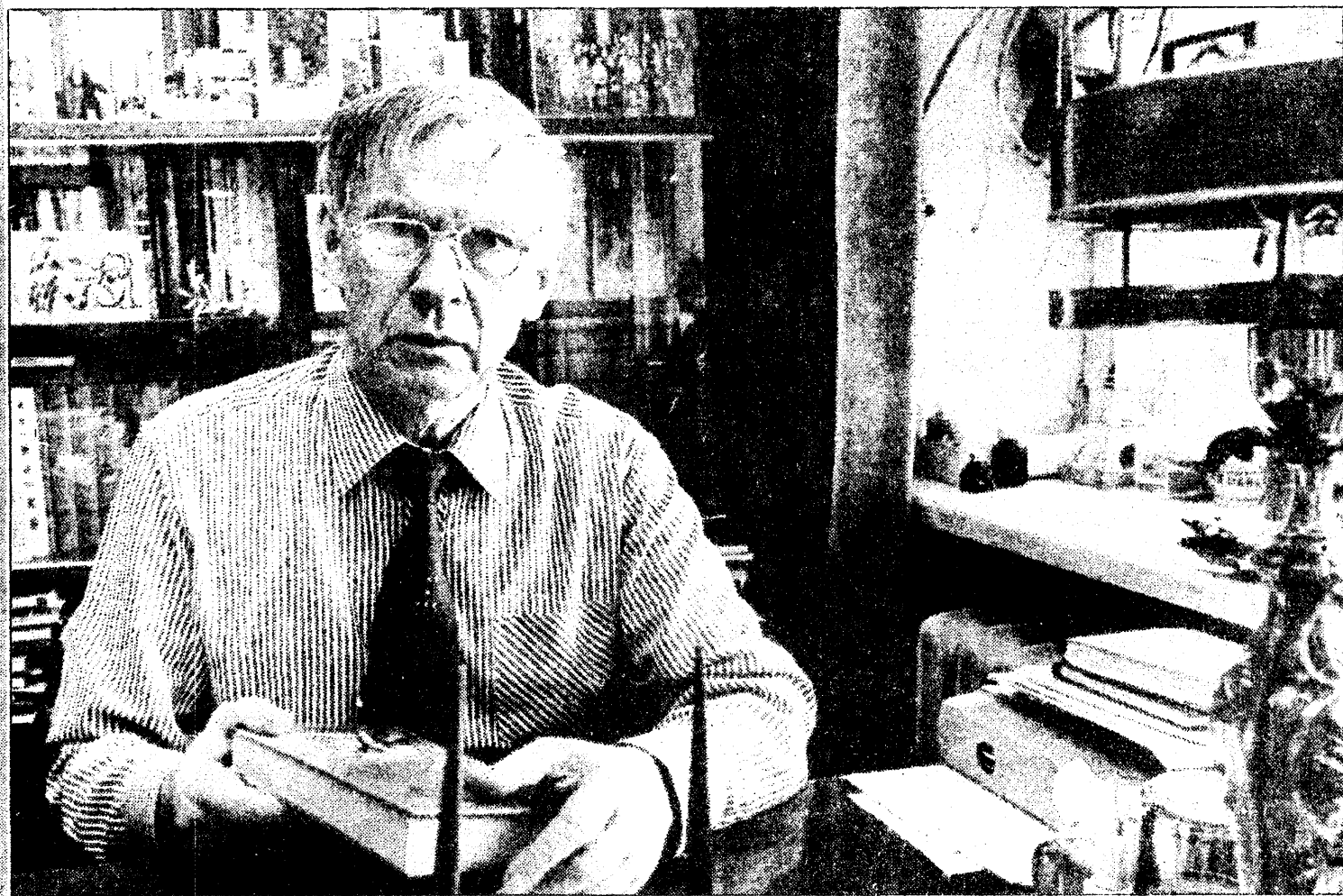
Наклад 299 асобнікаў.
Выдаецца з 27 кастрычніка 2003 года.
Распаўсюджваецца бясплатна.
Галоўны рэдактар: Міхась ЛЕБЕДЗЬ.
Тэлефон у Менску: 233 61 89.
E-mail: lebedz@tut.by.
Наступны нумар «Скарбу Думак»
выйдзе ў пятніцу 2 студзеня 2004 г.

З надыходзячымі Калядамі і Новым годам!

Усіх чытачоў нашага выдання з гэтымі і іншымі святамі вінішуе рэдакцыя «Скарбу Думак»!
Рабіце свае справы на карысць беларускай нацыі! Будзьце ўпартымі ў дасягненні сваіх мэтай!
Здзяйснення Ваших мараў і ўсяго найлепшага Вам у надыходзячым 2004 годзе!

Васіль БЫКАЎ

Народная Воля Ідэя 23 ЛЮТАГА 2001 г. Прыпавесць

Вясной у краіне адбылася знакамітая падзея, якую адзначылі ўрачыстым звонам у цэрквах, радасным гоманам на кірмашах, узнесенымі тостамі ў карчомных застольях. Пра яе гаварылі земляробы ў полі, бабы на вясковых вуліцах. Нават маўклівыя рыбакі радасна перагукаліся пра навіну — ад чаўна да чаўна цераз усё возера. Падзея была незвычайная, даўгачаканая і нават ужо сумніўная — у краіну нарэшце прывезлі Ідэю.

Раней шмат гадоў ніякай ідэі ў народзе не было. Жыў народ, бы сляпы, ведаў адно — рабіць зранку да ночы, з пакалення ў пакаленне. Таму жыў не багата, часам трываў недарод і нондзу. Адукаваныя людзі казалі: усё таму, што не было ідэі. Краіны-суседкі мелі ўласныя ідэі, якія дужа шанавалі, абаранялі, а ў гэтай не было нічога. Зразумела, што пра Ідэю марылі, яе чакалі, нават прагнулі, без яе пакуталі грамадзяне краіны.

Праўда, прыдбаную Ідэю яшчэ ніхто ня бачыў — казалі, наогул яе маглі бачыць хіба дужа адказныя кіраўнікі, ерархі ды адмыслова прызначаныя ахоўнікі. Але ўсё ўжо ведалі, што Ідэя была маладая прыгожая паненка, якую дужа хвалілі газэты, мужыкі і нават жанкі, што ніколі ня мелі вялікіх сэнтыментаў да сваіх жанок-кіраўніц. Пасялілі Ідэю ў шыкоўным урадавым палацы і ўсцалі святкаваць яе народзіны. Урад тэрмінова прызначыў святочны дзень Ідэі; грамадзкі камітэт, створаны з гэтага выпадку, распарадаваў цэлы комплекс урачыстых імпрэзаў. Стварылі мужчынскі Клуб рыцараў Ідэі, а таксама жаночую фундацыю яе няўрымслівых паслужанак. Уся краіна была ахопленая нечуванай дасюль эйфарыяй набыцця Ідэі. І тое доўжылася, можа, год ці болей. Праўда, трапіліся і недаваркі, але тых бязлітасна выкрывалі ў друку і кідалі ў іх камянямі на мітынгах. Безумоўна, то былі здрайцы інтарэсаў нацыі.

Неўзабаве, аднак жа, выявілася, што ў суседняй краіне ідэя іншая — ведама ж, горшая і, напэўна, загнаная. Між кіраўніцтвам дзвюх краінаў ўсцаліся канфлікты, што прывяло да невялікай сьцюдзёнай вайны, якая неўпрыцям перарасла ў вайну даволі гарачую. Вайну Ідэяў, але з крывёй, параненымі і забітымі, горам мацяроў і калекамі на вуліцах паселішчаў. Спярыша прыхільнікі Справядлівай Ідэі трывалі паразу, але ведама, што калі Ідэя справядлівая, дык ёй накіравана і перамога. Так і здарылася — войска тугэйшых перамагло. Краіна сьвяткавала радасную перамогу. Праўда, пераможная радасць неўзаба-

ве змянілася нязбыўным клопатам — пераможныя суседні люд хлынуў у краіну пераможцаў і пачаў яе аб'ядаць. Каб абараніць сябе і сваю ўжо без сумніву правільную Ідэю, урад змушаны быў ужыць рэпрэсіі — сьпярыша да чужынцаў, а пасля да сваіх, якія тым пасаблялі. Шмат хто з грамадзянаў былі пасаджаны ў вязьніцы, а то і пакараны сьмерцю. Тое, аднак, толькі абвастрыла і пашырыла ўнутраныя канфлікты, часцей пачаліся выступленьні супраць улады. Неўзабаве канфлікты ўскладніліся з прычыны эканамічнай крызы і найперш — недахопу хлеба. Хлеб пачалі дзяліць паміж шчырымі прыхільнікамі Ідэі і няшчырымі. Ступень шчырасьці вызначала прадстаўнічая ідэялігічная камісія, якая напружана працавала на рэгулярнай аснове. Паводле яе пастановаў шчырыя грамадзяне атрымлівалі хлебную пайку вагой 420 грамаў, — а няшчырыя — 200. А тым, якія наогул усумніліся ў правільнасці Ідэі, давалі ўсёго 100-грамовую пайку. Пасля грунтоўнай хлебнай рэформы колькасць шчырых значна пабольшала, аднак тое не прынесла шмат радасці — хлеба спатрэбілася яшчэ болей. Тады ж разумнымі людзьмі было зазначана, што сусьцэльнае аднадушства — не заўжды эканамічная выгода, часам зусім наадварот. Недахоп хлеба спрычыніўся да выбуху грамадзянскай вайны — за хлеб ці за Ідэю, ужо немагчыма было зразумець.

Гераічныя абаронцы Ідэі змагаліся самаахвотна, здабылі шмат перамог, але былі пераможаныя іх згладнелымі ворагамі. Захапішы ўрадавы палац, тыя кінуліся ў аздабленыя аксамітам ды золатам пакоі — шукаць ненавісную ім Ідэю і знайшлі яе мёртвай. Аказалася, што Ідэя даўно сканала, а кіраўнікі той факт утайлі ад народу. Была гэта старая, бяззубая бабуля, занябаная чэлядзьдзю і ўрадам. Можна было хіба ўсумніцца, ці была яна наогул калі Ідэяў? І зрэшты, ці толькі падавалася за такую. І ці варта было за яе змагацца, праліваць столькі крыві...

Але і як было жыць без Ідэі?

Без Ідэі, да якой прывыклі за шэраг гадоў, жыццё трапіла сэнс, арганізаваны пачатак, рабіла непатрэбнай уладу, войска, нават ерархію. Але як тады было жыць без улады, бяз войска і генералаў, бяз мытнікоў і разумных філізафаў? Старыя людзі моцна задумаліся, ды нічога прыдумаць не маглі. Маладыя ж, трохі сьчакаўшы, плюнулі на ўсё і падаліся аранж палеткі.

Трэба было некаж жыць і карміць дзяцей.

22 чэрвеня 2003 года памёр адзін з
найталенавіцейшых людзей Беларусі
— Васіль Быкаў. Вечная памяць!

Ліцэйская фізкультура

Наша Ніва [47] 19 сьнежня 2003

Ліцэй сустракае Каляды ў турботах і трывогах. Выкладчыкі шукаюць памяшканні, бацькі — грошы на арэнду спартзалі й кампютарнай класы. Нарвуць чыноўнікі аддзелаў адукацыі: чаму дзеці ня вучацца «як усе»? А часам зьяўляюцца і зусім трывожныя чуткі.

Вось і на гэтым тыдні ў рэдакцыю «НН» зьявіліся вучні Беларускага ліцэю: паводле іхнай інфармацыі, Мінздукацыі рыхтуецца адмяніць форму экстэрнату. Нібы магчымасьць здаваць іспыты экстэрнам пакінуць толькі для тых, хто ня можа наведаць школу па стане здароўя.

Супрацоўнік галоўнага ўпраўленьня агульнай сярэдняй адукацыі Міністэрства Вячаслаў Мацюшэнка зазначае, што ніякіх зьменаў ані ў Закон аб адукацыі, ані ў Палажэньне аб экстэрнаце не рыхтуецца: «Толькі ўлетку было прынята Палажэньне, навошта яго так хутка зьмяняць?»

І ўсё ж на выпадак, вядомы з часоў грашовая рэформы савецкага міністра Паўлава, ліцэй мае запасны варыянт. «Ёсьць краіны, гатовыя прызнаць дыплёмы, якія мы дамо выпускнікам, і даць ім магчымасьць здаваць выпускныя іспыты ў іх», — зазначае Лявон Баршчэўскі.

Турбот і трывогаў перад Калядамі не паменела. Ліцэйсты па-ранейшаму займаюцца на прыватных кватэрах. 25 лістапада Бацькоўская рада накіравала міністру Аляксандру Радзькову ліст з

прапановай у сямідзённым тэрмін сустрацца для пошуку «шляхоў выхаду зь недарэчнага становішча». Адказу не было. У сем'і ліцэйстаў па-ранейшаму зьяўляюцца настаўнікі й дырэктары мясцовых школаў, да некаторых завітвалі ўчастковыя — цікавіліся, чаму дзеці «ня ходзяць у школу».

З 123 ліцэйстаў, якія пачыналі навуцальны год у сквэрыку каля «Дынама», засталіся вучыцца 115. Адзін сышоў, бо сем'я пераехала ў іншы горад. Некаторых адлічылі зь ліцэю за банальную непаспяховасьць. Адкалоліся многія навуцэнцы зь Менскага раёну — на іх ціснулі мацней, чым на менскіх. «Калі ў пасёлку ўсяго адна школа, дзіця будзе здаваць іспыт экстэрнам толькі там. І вельмі вялікая імавернасьць, што яму не дазволіць здаць нармальна», — кажа Л.Баршчэўскі.

Каляды ліцэйсты зьбіраюцца сустракаць кон'курсам на найлепшую страву ды новымі пастаноўкамі тэатру — п'есамі «Рамэа і Джульета» паводле Шэкспіра ды «Ліліт», напісанай кіраўніком тэатру Сяргеем Патаранскім.

У Бацькоўскай рады клопаты не такія прыемныя: бракуе грошай. У найбольш бядотным стане апынуліся настаўнікі. Цягам трох месяцаў яны жылі на грошы, атрыманыя ў якасьці выхаднай дапамогі падчас звальнення. Гэтыя сродкі скончыліся, а дапамогі з боку бацькоў і ахвярадаўцаў не хапае. Па-ранейшаму яны і грошай на арэнду спартывай залі, кабінэтаў інфарматыкі, рэпэтыцыяў тэатру. Каб дзеці хоць неяк займаліся фізкультурай, многіх пазалісвалі ў спартыўныя сэкцыі. Але ня ўсе сем'і маюць на гэта грошы, і некаторыя ліцэйсты абмяжоўваюцца шпальцамі з аднае «яўкі» на іншую. «Таксама гімнастыка», — жартуе Баршчэўскі.

Аркадзь Шанскі

Ахвяраваньні на ліцэй можна пералічваць праз НП ТАА «Тэхналёгіка» УНН 190350702 р/р 3012000003937 ф/л №4 ААТ «Белгазпрамбанк», Менск, код 107 ці зьяўляцца на тэл.: 242-85-16 (Сяргей)

3 НОВЫМ ГОДАМ!
Мастак В. Фралова.

УВАГА - ДЗЕЦІ!

Ліцэйсты з Беларусі знаходзяцца ў лагер на тэрыторыі Літвы. Прадстаўнікі ўраду гэтай краіны зьмяняюць пры сваім падпісаньні дэкларацыі і іх наставніцтвам, беларускаму слову ў рэспубліцы Беларусь. Але, паводле рэдакцыі «Свабода», падчас гуткі пры зьмове Беларускага амбасадару ў Літве некалькі перамоўцаў у ўзрэйшых «літоўскіх шклянаў» у Беларусі. Міхась Лебедзь

2004

Студзень	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
	ч п с н п а с ч п с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б
Люты	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29
	н п а с ч п с н п а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д
Сакавік	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
	п а с ч п с н п а с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р
Красавік	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
	ч п с н п а с ч п с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т
Травень	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
	с н п а с ч п с н п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н
Чэрвень	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
	а с ч п с н п а с ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р
Ліпень	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
	ч п с н п а с ч п с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б
Жнівень	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
	н п а с ч п с н п а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т
Верасень	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
	с ч п с н п а с ч п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц
Кастрычнік	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
	п с н п а с ч п с н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д
Лістапад	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
	п а с ч п с н п а с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т
Снежань	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
	с ч п с н п а с ч п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т с б н д п н а т с р ч ц п т

СПІС НЕКАТОРЫХ СВЯТАЎ:

- 1.01. – Новы год.
- 7.01. – Праваслаўныя Каляды.
- 25.03. – Дзень Волі (Дзень Незалежнасці). Дабравешчанне (Звеставанне).
- 4.04. – Вербная нядзеля.
- 7.04. – Праваслаўнае Дабравешчанне (Звеставанне).
- 11.04. – Вялікдзень.
- 20.04. – Радаўніца (Раданіца).
- 20.05. – Ушэсце.
- 30.05. – Сёмуха.
- 15.07. – Свята Грунвальду.
- 27.07. – Дзень Незалежнасці (Дзень прыняцця Дэкларацыі аб Незалежнасці).
- 6.08. – Дзень Друку.
- 25.08. – Дзень Адраджэння.
- 8.09. – Свята Аршанскае перамогі.
- 19.09. – Дзень Нацыянальных Сімвалаў Беларусі.
- 27.11. – Дзень Герояў.
- 25.12. – Каляды.

